

70. Шешукова Г., Проблемы войны и мира в теории и практике международных отношений, *Труды Оренбургского института (филиала) МГЮА*, 2014, vol. 21, pp. 14-21.

71. Белафина Ю., 'Проблема сецессии в Российской Федерации', *Право и жизнь*, 1999, vol. 24.

72. Постановление Конституционного Суда РФ от 13 марта 1992 г. "По делу о проверке конституционности Декларации о государственном суверенитете Татарской ССР от 30 августа 1990 года, *ор.сit.*

73. Путин: наши военные "встали за спиной" самообороны Крыма, *Русской службы ВВС*, 17 April 2014.

74. Заседание Международного дискуссионного клуба 'Валдай', Официальный сайт Президента России, <http://kremlin.ru/transcripts/46860>, (accessed on 23 January 2016).

75. Путин: в Крым для разоружения украинских частей были направлены силы ГРУ, *ор.сit.*

76. Птичкин С., 'Вежливые люди получили свой День', *Российская газета*, 27 February 2015; И. Петров, 'У "вежливых людей" появится свой праздничный день', *Российская газета*, 3 October 2014; Гиркин: Мы насильно согнали депутатов Крыма голосовать за отделение от Украины, *Украинформ*, 25 January 2015; Адмирал Касатонов заявил, что НАТО не успела год назад отследить блокировку украинских частей, *Московский комсомолец*, 13 March 2015; Игорь Гиркин Стрелков – Мы насильно согнали депутатов Крыма голосовать за отделение от Украины, <https://www.youtube.com/watch?v=hPSUUNgoQk> (accessed on 22 January 2016).

Надійшла до редколегії 25.11.15

О. Задорожний, д-р юрид. наук, проф.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ОДИОЗНІ ПОРІВНЯННЯ.

НЕПРАВОМІРНЕ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ПРАВОВИХ ПРЕЦЕДЕНТІВ РОСІЙСЬКИМИ ВЧЕНИМИ-ПРАВОВИДЦЯМИ ДЛЯ ВИПРАВДАННЯ ЗАХОПЛЕННЯ КРИМУ

Автор аналізує історичні приклади, які використовуються російськими вченими-правознавцями для виправдання захоплення Криму Російською Федерацією в лютому-березні 2014 року і пояснення цього процесу як "возз'єднання". Особливу увагу приділено випадку Косова, розпаду СРСР і здобуттю незалежності Україною в 1991 році, випадкам Аландських островів і Квебека, які вивчаються разом з іншими "прецедентами". Автор детально розглядає аргументи, що наводяться російською стороною в її спробі довести, що в ході "сецесії" з України і "приєднання" до Російської Федерації у 2014 році "кримчани" здійснили загальновідомий принцип рівних прав і самовизначення народів таким же чином, як у наведених випадках. На підставі фактичного матеріалу аналізуються аргументи російських вчених, і розглядається питання про їх обґрунтованість з точки зору міжнародного права. Автор кваліфікує дії Російської Федерації та робить відповідні висновки.

Ключові слова: Крим, Росія, сецесія, обґрунтування, випадок, незалежність, аргумент, самовизначення, Україна.

А. Задорожний, д-р юрид. наук, проф.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ОДИОЗНЫЕ СРАВНЕНИЯ.

НЕПРАВОМЕРНОЕ ПРИМЕНЕНИЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ ПРАВОВЫХ ПРЕЦЕДЕНТОВ РОССИЙСКИМИ УЧЕНЫМИ-ПРАВОВЕДАМИ ДЛЯ ОПРАВДАНИЯ ЗАХВАТА КРЫМА

Автор анализирует исторические примеры, которые используются российскими учеными-правоведами для оправдания захвата Крыма Российской Федерацией в феврале-марте 2014 года и объяснения этого процесса как "воссоединения". Особое внимание обращено к случаю Косова, распаду СССР и обретению независимости Украиной в 1991 году, случаям Аландских островов и Квебека, которые изучаются вместе с другими "прецедентами". Автор подробно рассматривает аргументы, используемые российской стороной в ее попытке доказать, что в ходе "сецессии" из Украины и "присоединения" к Российской Федерации в 2014 году "крымчане" осуществили общепризнанный принцип равных прав и самоопределения народов таким же образом, как в приведенных случаях. На основании фактического материала анализируются аргументы российских ученых, и рассматривается вопрос об их обоснованности с точки зрения международного права. Автор квалифицирует действия Российской Федерации и делает соответствующие выводы.

Ключевые слова: Крым, Россия, сецессия, обоснование, случай, независимость, аргумент, самоопределение, Украина.

УДК 347.728.2

О. Виговський, д-р юрид. наук, доц.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

ПРАВОВА ПРИРОДА КОНВЕРТАЦІЇ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Стаття присвячена аналізу теоретичних питань, пов'язаних з правовою кваліфікацією конвертації цінних паперів. Автор статті досліджує поширені в науковій літературі погляди щодо трактування конвертації як правочину міни, одностороннього правочину, новації та відступного. На підставі ґрунтовного аналізу нормативного масиву та сутності процесу конвертації автор виявляє недоліки зазначених доктринальних підходів та пропонує своє концептуальне бачення правової природи конвертації цінних паперів.

Ключові слова: цінні папери, конвертація, акції, односторонній правочин, новація, реорганізація.

Емісійні цінні папери уособлюють зобов'язання, яке існує між зобов'язаною за ними особою (емітентом) та уповноваженою особою (власником). Таке зобов'язання може зазнавати трансформації, коли один чи декілька цінних паперів конвертуються в один чи декілька цінних паперів іншого виду (типу) чи з іншим обсягом прав або з іншою номінальною вартістю. Конвертуватися можуть, зокрема, привілейовані акції певного класу у прості акції товариства, у привілейовані акції іншого класу або інші цінні папери; конвертація є наслідком консолідації та дроблення акцій; конвертація цінних паперів супроводжує процеси реорганізації товариств та відбувається при злитті, приєднанні, поділі, перетворенні, виділі, коли акції товариства, що припиняється, конвертуються в акції новоствореного (новостворених) акціонерного товариства. Акціонерне товариство може випускати т.зв.

конвертовані облігації, проспект емісії яких може передбачати можливість їх конвертації в акції товариства.

Правова природа конвертації цінних паперів в наш час залишається недостатньо розробленою на доктринальному рівні, а поодинокі спроби трактувати дане поняття в контексті класичного вчення про цінні папери слід визнати неоднозначними та суперечливими. Зокрема, дане питання порушувалося у роботах А.Ю. Синенко, Є.А. Клінової, В.В. Заборовського, І.В. Ігнатова та П.В. Філімошина, А. Бабаєва тощо. Інколи можна зустріти твердження, що "сучасна теорія не може повністю та однозначно пояснити правову природу конвертації" [1, с. 141]. Актуальність дослідження правової природи конвертації цінних паперів полягає у необхідності забезпечення максимального захисту прав та інтересів їх власників (зокрема, міноритарних акціонерів) при проведенні такої операції від можливих зловживань з боку емітента.

Метою написання даної статті є аналіз доктринальних підходів науковців до правової кваліфікації конвертації цінних паперів та визначення цього поняття. Завданням цього дослідження є формулювання такого визначення поняття конвертації цінних паперів, яке б найбільшою мірою відповідало його ключовим ознакам та базовим характеристикам цього правового явища.

Законодавче визначення поняття "конвертація цінних паперів" міститься у ч. 1 ст. 5-2 Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" від 23.02.2006 року. Під конвертацією тут розуміється обмін цінних паперів одного випуску на цінні папери іншого випуску цього ж емітента. Іншими словами, внаслідок конвертації з'являється новий випуск цінних паперів, якому зазвичай притаманні інші характеристики, ніж попередньому випуску. Виходячи з цього визначення, логічно припустити, що в основі конвертаційних процесів лежить договір міни. Так, в спеціальній літературі під конвертацією інколи розуміється набуття права власності на цінні папери, що розміщуються, за рахунок відчуження прав власності на цінні папери, які раніше були розміщені [2, с. 78]. На думку таких авторів, ключовою відмінністю конвертації є анулювання (погашення) цінних паперів, які передаються в якості оплати за цінні папери, що розміщуються [2, с. 78]. Як зазначає В. Ломакін, процедура конвертації полягає в обміні корпоративних цінних паперів певної категорії одного акціонерного товариства на корпоративні цінні папери такої ж категорії іншого акціонерного товариства [3, с. 16].

Разом з тим, таку позицію наврод чи можна визнати обґрунтованою. Відповідно до ст. 715 Цивільного кодексу України, за договором міни (бартеру) кожна із сторін зобов'язується передати другій стороні у власність один товар в обмін на інший товар. При цьому право власності на обмінювані товари переходить до сторін одночасно після виконання зобов'язань щодо передання майна обома сторонами, якщо інше не встановлено договором або законом. Натомість, як зазначається вище, характерною ознакою конвертації є анулювання цінних паперів випуску, який підлягає конвертації. Анулювання цінних паперів означає припинення їх існування як об'єкту цивільних прав. Важко уявити собі укладення договору міни з єдиною метою – негайно знищити отримане від контрагента майно. Процедура конвертації цінних паперів настільки імперативно прописана в нормативних документах, що в емітента немає можливості якось по-іншому визначити юридичну долю цінних паперів, що конвертуються, ніж їх анулювання. Крім того, як підкреслює А. Бабаєв, в цьому випадку ми маємо допустити можливість існування в певний момент одночасно двох цінних паперів. Тому, на його думку, правильніше говорити про вилучення та знищення (анулювання) одних цінних паперів та випуск і розміщення цією ж особою інших цінних паперів [4, с. 2].

Слід зауважити, що нормативно-правові акти України також не передбачають укладення в процесі конвертації цінних паперів договору міни. Так, як впливає з пп. 1.8 п. 1 та п. 2 Розділу II Порядку здійснення консолідації та дроблення акцій акціонерного товариства, затвердженого Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 06.03.2012 року № 371, конвертація в цьому випадку являє собою операцію у депозитарній системі щодо зміни номінальної вартості акцій, а акціонери лише повідомляються про прийняте загальними зборами акціонерів рішення про консолідацію або дроблення акцій із зазначенням нової кількості і номінальної вартості акцій. Міни як такої в цьому випадку не відбувається, і жодні договори з акціонерами не укладаються. Відповідно до пп. 1.22 п. 1 Розділу II По-

рядку здійснення емісії та реєстрації випуску акцій акціонерних товариств, які створюються шляхом злиття, поділу, виділу чи перетворення або до яких здійснюється приєднання, затвердженого Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 09.04.2013 року № 520, Центральний депозитарій цінних паперів здійснює операції у системі депозитарного обліку щодо обслуговування процесу конвертації акцій товариств, що припиняються шляхом приєднання, в акції товариства, до якого здійснюється приєднання, та анулювання акцій, які не підлягають конвертації. Відповідно до п. 19 Глави 5 Розділу V Положення про провадження депозитарної діяльності, затвердженого Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23.04.2013 року №735, конвертація акцій акціонерного товариства – емітента, що припиняється внаслідок злиття, в акції товариства- правонаступника, що створюється, здійснюється відповідно до умов договору про злиття акціонерних товариств, затверджених загальними зборами акціонерних товариств – емітентів. Сама конвертація здійснюється Центральним депозитарієм на підставі розпорядження про проведення конвертації акцій акціонерного товариства – емітента. Як ми бачимо, в жодному з цих випадків правочину міни у класичному цивілістичному розумінні не відбувається, як не відбувається і паралельного переходу права власності на цінні папери попереднього та нового випусків. Обміном, про який йде мова у наведеній вище законодавчій дефініції поняття "конвертація", насправді є операція, яка здійснюється в системі депозитарного обліку, наслідком якої є заміна одних цінних паперів, які припиняють своє існування, іншими.

Недосконалість наведеного вище легального визначення поняття конвертації цінних паперів вимагає від науковців формулювання доктринальної дефініції, у якій були б враховані ключові характерні ознаки даного правового явища. Так, на думку Є.А. Клінової, анулювання чи погашення "старих" цінних паперів є основною ознакою, за якою конвертацію слід виділяти серед інших способів розміщення цінних паперів [5, с. 88]. А.Ю. Синенко виділяє в понятті конвертації три складових: конвертація – це спосіб розміщення цінних паперів; в ході конвертації заміни підлягають цінні папери попереднього випуску на цінні папери нового випуску; результатом конвертації є безумовне анулювання цінних паперів попереднього випуску. На підставі цих ознак він пропонує наступне визначення: "конвертація – це спосіб розміщення цінних паперів нового випуску шляхом заміни на них цінних паперів попереднього випуску з анулюванням останніх" [1, с. 137-138]. Однак дане визначення наврод чи можна визнати бездоганним в контексті українського законодавства. Так, під випуском цінних паперів п. 3 ч. 1 ст. 1 Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" розуміє сукупність певного виду емісійних цінних паперів одного емітента, однієї номінальної вартості, які мають однакову форму випуску і міжнародний ідентифікаційний номер, та забезпечують їх власникам однакові права незалежно від часу придбання і способу їх емісії. Разом з тим, наприклад, при злитті акціонерних товариств відбувається конвертація кожного з випусків акцій товариств, що беруть участь у злитті, в акції акціонерного товариства – правонаступника. Також некоректно використовувати терміни "новий випуск" та "попередній випуск" при визначенні поняття конвертації, оскільки при реорганізації конвертуватися можуть випуски акцій різних емітентів, позначення яких як "новий" чи "попередній" недоречно.

Дещо по-іншому поставлені акценти у доктринальному визначенні, відповідно до якого конвертація являє

собою спосіб розміщення цінних паперів, в результаті якого цінні папери юридичних осіб, що беруть участь в реорганізації, обмінюються на цінні папери юридичних осіб, які утворюються в результаті такої реорганізації чи продовжують існувати, після чого підлягають погашенню [6, с. 153]. На наш погляд, автор не виправдано звужує обсяг даного поняття, оскільки конвертація відбувається не лише в рамках реорганізації юридичних осіб. Крім того, використання терміну "погашення" (очевидно, як альтернативи анулюванню) є некоректним з точки зору законодавчого визначення цього поняття. Відповідно до п. 13 ч. 1 ст. 1 Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок", погашення емісійних цінних паперів – це сукупність дій емітента та власників цінних паперів щодо припинення обігу боргових емісійних цінних паперів, виплати їх власникам номінальної вартості цінних паперів та доходу за такими цінними паперами (якщо це передбачено проспектом емісії цінних паперів) або постачання (надання) товарів (послуг) у строки, передбачені проспектом емісії цінних паперів, та анулювання цінних паперів. Згідно з абз. 8 та 9 п. 14 Розділу III Положення про провадження депозитарної діяльності, погашення – це сукупність дій емітента щодо припинення обігу цінних паперів та їх анулювання відповідно до умов випуску, в той час як анулювання являє собою сукупність дій емітента щодо припинення дії всіх прав, що надають цінні папери. Отже, терміни "погашення" та "анулювання" відносно цінних паперів є абсолютно різними за обсягом та значенням і не повинні використовуватися як взаємозамінні при визначенні поняття "конвертація".

Аналізуючи правову природу конвертації, А.Ю. Синенко приходить до висновку, що "конвертація більшою мірою має риси одностороннього правочину. Для її здійснення достатньо виявлення волі однієї сторони – емітента" [1, с. 140]. Проте така кваліфікація сутності конвертації не зовсім коректна у випадку конвертації облигацій: відповідно до п. 1 Глави 4 Розділу IV Положення про порядок здійснення емісії облигацій підприємств, облигацій міжнародних фінансових організацій та їх обігу, затвердженого Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 27.12.2013 року №2998, уповноважений орган емітента облигацій може здійснити конвертацію облигацій одного випуску (серії) в облигації іншого випуску (серії) за умови, зокрема, отримання емітентом згоди на конвертацію від усіх власників відповідного випуску (серії) облигацій. Відсутність такої згоди деяких чи всіх власників облигацій означає необхідність викупу емітентом облигацій у власників, які не згодні з рішенням про проведення конвертації. Іншими словами, виявлення волі лише емітента недостатньо для проведення конвертації в цьому випадку; держателі облигацій також мають право на волевиявлення, і якщо воно виявиться негативним, конвертація буде неможливою без викупу відповідних цінних паперів емітентом. Таким чином, беззастережно стверджувати, що "сучасні відносини з конвертації цінних паперів засновані на моделі односторонньо-зобов'язуючих правочинів" [1, с. 140], на наш погляд, не зовсім коректно. Конвертацію цінного папера, яка відбувається з урахуванням волевиявлення власника цього папера, не можна характеризувати як односторонній правочин (незважаючи на той факт, що навіть при фактичній незгоді такого власника його цінні папери врешті-решт все одно будуть конвертовані). На думку В.В. Заборовського, враховуючи значну різноманітність способів проведення конвертації, конвертації акцій притаманні риси як одностороннього, так і двостороннього правочину [7, с. 243].

Спроби пояснити сутність конвертацію як новації чи відступного також не можуть бути визнані відповідними. Так, відповідно до ч. 2 ст. 604 Цивільного кодексу України, зобов'язання припиняється за домовленістю сторін про заміну первісного зобов'язання новим зобов'язанням між тими ж сторонами (новація). Як зазначається у Постанові Вищого господарського суду України від 07.09.2004 року № 6/173, у випадку новації стороною шляхом заміни предмета чи способу виконання зобов'язання припиняють його і створюють нове. Натомість, у випадку, наприклад, конвертації акцій при їх консолідації чи дробленні ні предмет зобов'язання емітента перед акціонерами, ні спосіб його виконання, очевидно, не змінюються; змінюється лише такий параметр випуску цінних паперів, як їх номінальна вартість. Обсяг та характер прав, посвідчених акціями, залишається незмінним. Крім того, як зазначає С. А. Клінова, конвертація не може розглядатися в якості новації ще й тому, що лише в поодиноких випадках є результатом домовленості сторін [5, с. 90].

Також не коректно кваліфікувати конвертацію цінних паперів як відступне. Відповідно до ст. 600 Цивільного кодексу України, зобов'язання припиняється за згодою сторін внаслідок передання боржником кредиторів відступного (грошей, іншого майна тощо). Як вказується у згаданій вище Постанові Вищого господарського суду України від 07.09.2004 року № 6/173, метою та наслідками відступного є припинення зобов'язання та всіх відносин між сторонами. Проте така мета та наслідки не притаманні процесу конвертації цінних паперів. Правовідносини між емітентом та власниками цінних паперів не припиняються. Якщо відступне за своїм характером частково пов'язане з невиконанням цивільних зобов'язань, то конвертація є звичайною корпоративною операцією емітента. Нарешті, і новація, і передання відступного є способами припинення зобов'язання; натомість, при конвертації в багатьох випадках змінюються лише окремі характеристики цінного паперу, однак припинення самого зобов'язання, яке уособлює цінний папір, не відбувається.

Виходячи з усього вищезазначеного, можна дійти **висновку**, що конвертацію цінних паперів не можна розглядати як правочин міни, новацію чи відступне. Правова кваліфікація конвертації цінних паперів як одностороннього правочину також не є адекватною всім випадкам здійснення конвертації. Під конвертацією цінних паперів слід розуміти корпоративну операцію емітента, наслідком якої є заміна одних цінних паперів як об'єктів цивільного обігу, які припиняють своє існування внаслідок анулювання, цінними паперами з іншими характеристиками та/або цінними паперами іншого емітента. Подальша розробка питань, пов'язаних з процесом конвертації цінних паперів, має важливе наукове та практичне значення з точки зору вдосконалення чинного законодавства України про цінні папери та депозитарну систему, потреб захисту інтересів власників цінних паперів від можливих зловживань з боку емітентів.

Список використаних джерел

1. Синенко А.Ю. Эмиссия корпоративных ценных бумаг: правовое регулирование, теория и практика. – М.: Статут, 2002. – 223 с.
2. Игнатов И.В., Филимошин П.В. Эмиссия ценных бумаг. Практика и нормативные документы. – М.: Издательский центр "Акционер", 2000. – 205 с.
3. Ломакин Д. В. Некоторые вопросы размещения акций при реорганизации акционерных обществ // Законодательство. – 2000. – № 4. – С. 15-20.
4. Бабаев А. Конвертация акций при реорганизации // Экономика и жизнь. – 2001. – №25-26. – С.2.
5. Клинова Е.А. Понятие конвертации эмиссионных ценных бумаг // Вестник экономики, права и социологии. – 2007. – №2. – С. 88-93.
6. Жданов Д. В. Реорганизация акционерных обществ в Российской Федерации. – М.: Лекс-Книга, 2002. – 303 с.
7. Заборовский В.В. Загальні положення процедури конвертації акцій // Актуальні проблеми держави і права: Зб. наук. праць. – Одеса: Юридична література, 2009. – Вип. 51. – С. 238-244.

А. Выговский, д-р юрид. наук, доц.

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Киев, Украина

ПРАВОВАЯ ПРИРОДА КОНВЕРТАЦИИ ЦЕННЫХ БУМАГ

Статья посвящена анализу теоретических вопросов, связанных с правовой квалификацией конвертации ценных бумаг. Автор статьи исследует распространенные в научной литературе взгляды на трактовку конвертации как договора мены, односторонней сделки, новации и отступного. На основании глубокого анализа нормативного массива и сущности процесса конвертации автор выявляет недостатки указанных доктринальных подходов и предлагает свое концептуальное видение правовой природы конвертации ценных бумаг.

Ключевые слова: ценные бумаги, конвертация, акции, односторонняя сделка, новация, реорганизация.

O. Vygovskyy, PhD, Associate Professor

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

LEGAL NATURE OF THE SECURITIES CONVERSION

The article deals with analysis of theoretical issues related to legal qualification of securities conversion. The author of the article examines the views prevalent in scientific literature concerning characterization of conversion as a contract of exchange, unilateral legal transaction, novation and compensation. Based upon in-depth analysis of the legal rules and the essence of the conversion process the author reveals drawbacks of the specified doctrinal approaches and suggests his own conceptual view of the legal nature of the securities conversion.

Keywords: securities, conversion, shares, unilateral legal transaction, novation, reorganization.

УДК 341+124.1: 316.774

І. Забара, канд. юрид. наук, доц.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВОВІДНОСИН В ПЕРІОД 1970 – 1990 РОКІВ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ КОНЦЕПЦІЙ І ПРАКТИКИ

У статті досліджуються питання розвитку міжнародних інформаційних правовідносин. Автор розглядає вплив різних концепцій на становлення і розвиток міжнародно-правового регулювання і стан впорядкованості міжнародних інформаційних відносин в період 1970 – 1990 років. У статті аналізуються аспекти, що вплинули на формування міжнародних інформаційних правовідносин в цей період.

Ключові слова: інформація, міжнародні інформаційні правовідносини, концепція нового міжнародного інформаційно-порядку, міжнародно-правове регулювання.

Проблематика міжнародних інформаційних правовідносин, як загалом і, проблематика міжнародних правовідносин – була і залишається однією із малодосліджених і певною мірою дискусійних тем в сучасній науці міжнародного права.

Міжнародні інформаційні правовідносини, вплетені в канву загальних міжнародних правовідносин, тривалий час привертють увагу в якості окремої складової [1, с 94-102], що значною мірою обумовлено намаганням світового співтовариства врегулювати усю їх сукупність – від правовідносини, пов'язані із змістом інформації та її використанням у міжнародних відносинах – до правовідносин, пов'язаних із забезпеченням міжнародної інформаційної безпеки.

Такий широкий спектр правовідносин склався не водночас. "Становлення і розвиток сучасного міжнародно-правового регулювання інформаційних відносин триває протягом тривалого часу і охоплює кілька періодів. Особливістю цього процесу є те, що в основу формування кожного з періодів (1945 – 1970, 1970 – 1990, 1990 – до сьогодні) була покладена нова (окрема) концепція розвитку міжнародних інформаційних відносин. Кожна з цих концепцій має свої соціально-економічні і спеціальні юридичні передумови. Сприйнята і, тією чи іншою мірою, впроваджена світовим співтовариством у міжнародні інформаційні відносини, кожна з концепцій послідовно вплинула на формування базових міжнародно-правових основ, норм міжнародних угод, рішень міжнародних інституцій" [2, с.39].

Для розуміння особливостей сучасних міжнародних інформаційних правовідносин, вартим, на нашу думку, є їх дослідження в один із ключових періодів розвитку, а саме – в період 1970-1990 років, коли були визначені і значною мірою сформовані як нові концептуальні засади, так і базові основи їх тогочасного та майбутнього міжнародно-правового регулювання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій свідчить про те, що представники доктрини міжнародного права почали звертати увагу на тематику міжнародних інформаційних правовідносин починаючи з середини сімдесятих років ХХ сторіччя, коли і були закладені їх базові теоретичні основи. Результатом подальших досліджень стало їх сучасне розуміння, що ґрунтується на досягненнях загальної теорії міжнародного права та низки галузей міжнародного права – загальнотеоретичну основу склали роботи Х. Барбериса, М. Баркуна, С. Бастида, Ф.Бойла, В.Г. Буткевича, В.А. Василенка, М. Виралли, І. Дора, О.Г. Днепровського, В.І. Євінтова, О.В. Єрмішиної, М.Л. Ентіна, А. Карти, А. Кісса, Ю.М. Колосова, В. Копліна, Б.І. Кучера, М.І. Лазарева, І.І. Лукашука, М.С. Мақдугала, С.Ф. Мерфі, А.П. Мовчана, Х. Мослера, Н.Г. Онафа, М. Рейсмана, Ю.А. Решетова, О.В. Собакиної, В.О. Соколова, Н.Е. Тюріної, К.К. Сандровського, М.О. Ушакова, Д. Шелтона В.М. Шуршалава та інших. Серед розглянутих значеними авторами є різні теоретичні аспекти міжнародних правовідносин, що і сформували відповідний міжнародний правопорядок. Разом з тим, в загальному контексті розглядалась і проблематика тогочасних міжнародних інформаційних правовідносин.

На сьогодні, одним з актуальних постає питання дослідження розвитку міжнародних інформаційних відносин в один із ключових періодів їх становлення, результати якого значною мірою дають розуміння і багатьом сучасним правовідносинам, сформованим на їх основі.

Метою статті є дослідження розвитку міжнародних інформаційних правовідносин в період 1970 – 1990 років в умовах запровадження нових концепцій розвитку міжнародних відносин.

Період 1970 – 1990 років формування міжнародних інформаційних правовідносин переважно пов'язано з формуванням, розвитком і впровадженням концепції *Нового міжнародного інформаційного порядку*